

at med Hensyn hertil, maae vi see at faae en Ændring gjort eller tilføjet i Lovforslaget; thi uden dette, eller uden at det bliver tilfredsstillende og billigt afgjort, kan det ikke hjælpe, at Staten foranstalter Afløsningens Afgjørelse. Naar det bliver en Afløsnings-Contract, som ingen af de vedkommende Parter ville finde sig i, eller virkelig antager, naar det kommer til Stykket, saa er det Hele jo forgiæves (Ja! det skulle de finde sig i.); ja, blive nødte dertil, men naar det bliver paa en saadan Maade, at det ikke kan tilfredsstille paa nogen af Siderne, saa er det spildt, saa holdes det Afgjorte ikke. Det kan undgaaes, mener jeg, naar de vedkommende Parter fra begge Sider sit saavel i Under- som i Over-Commissionen den tilbørlige Indflydelse ved deres eget frie og ubundne Valg af deres Talsmand som Medlemmer af en saadan Commission, baade til Dplysning og Bedømmelse og Mægling af Forholdene til Afløsning. Hvad specielt angaaer den sidste Ytring af den ærede Indenrigsminister, om at der ikke oftere skulde være gjort Brug af Leiecontracter siden Forordningen af 1848 udkom, end tilforn; da maa jeg erklære, at saavidt min Erfaring strækker, navnlig i Jylland, hvor man før kjendte Lidet eller saa godt som Intet til Leie af Huse med Jord, der er, siden den Forordning udkom, paa de allerfleste Steder bleven udstedt Leiecontracter istedetfor Fæstebreve.

Olesen: Den høitagtede Indenrigsminister yttrede for et Dieblisk siden, at det var en stor Fordeel for Huusmandene, at der nu var to Contracter; jeg troer at burde udtale, at jeg ikke kan finde anden Fordeel ved at have to Contracter, end den, den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te District (S. A. Hansen) for kort siden nævnte, dersom det nemlig er nogen Fordeel, at Huusmandene maa betale stemplet Papiir flere Gange. Den høitagtede Indenrigsminister yttrede desuden, at det skulde gjøre ham ondt, om der fandt saadanne Misbrug Sted, som den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te District (S. A. Hansen) antydede, og her troer jeg, at burde bringe det Vidnesbyrd, at jeg veed med fuldkommen Sikkerhed, at der har fundet saadanne Misbrug Sted, og jeg kunde nævne

Personerne, men her er ikke Stedet dertil; men jeg veed, at man har forelagt dem Arbeidscontracter, og naar de ikke have villet underskrive disse Arbeidscontracter, saa har det været det selvsamme, som at de skulle flytte. Jeg kunde fremlægge saadanne Contracter, men ogsaa det, troer jeg, ikke er passende, men skulde Nogen tvivle om mit Udsagns Rigtighed, saa er jeg villig til, om forlanges, nærmere at bevise det.

Jespersen: Det forekommer mig, at der i Spidsen for denne Lov kunde stilles en Bestemmelse, som i mange Tilfælde vilde gjøre alle andre Forrifter overflødige. Det vil neppe være nogen af de Herrer ubekjendt, at der i mange Overdragelses Documenter om Huse og Boliger findes den Clausul, at Yderne skulle, efter Eierens Valg enten betale saa og saa meget, eller — ja jeg kan nævne 4 eller 5 forskjellige Alternativer, som jeg har seet i Fæstebreve, — gjøre Ugedage, grave Jord, gjøre Høstdage osv. Hvor saadant er bestemt, der forekommer det mig, at man, under Forhold som de nærværende, maatte være berettiget til at sige, at Yderne skulle kunne bestemme sig for at ville fra nu af erlægge det Pengeweederlag, som i Contracten findes fastsat, og jeg troer, at en saadan Bestemmelse saa meget retfærdigere kunde gives, som de Fleste af de ærede Herrer ogsaa vistnok ville vide at saadanne Bestemmelser have staaet fra ældgammel Tid i mange Fæstebreve, uden at der nogensinde, førend i de sidste 3 a 4 Aar, har været Tale om at yde Andet end det stipulerede Pengeweederlag. Ja, jeg troer endog, at det med stor Lethed kunde bevises, at Fæsteren, da han modtog sit Fæstebrev og faae, at deri var Tale om Arbejde, har sagt: Jeg har ikke forbundet mig ved vor mundtlige Contract til at gjøre Arbejde, og det vil jeg heller ikke, og at der derpaa af vedkommende Godseier er blevet svaret: Du faaer Fæstebrevet saadan, som din Fader havde det, og Du saa so, at der aldrig blev fordret Andet end Pengeweederlag af ham, og Andet vil der heller ikke blive forlangt af Dig. Det er vistnok bevisselige Sager, jeg nævner her (Ja! Ja!). Jeg troer derfor, at da dette, som sagt, har været meget hyppigt Tilfælde, at det ikke burde